

SÜNDMUS

Pp TSITAAT

“ Muusikaliselt on ooper keeruline, nõuab aega ja süvenemist. Aga muusika on väga ilus.

Helen Lokuta, Estonia solist,
Nina osatäitja

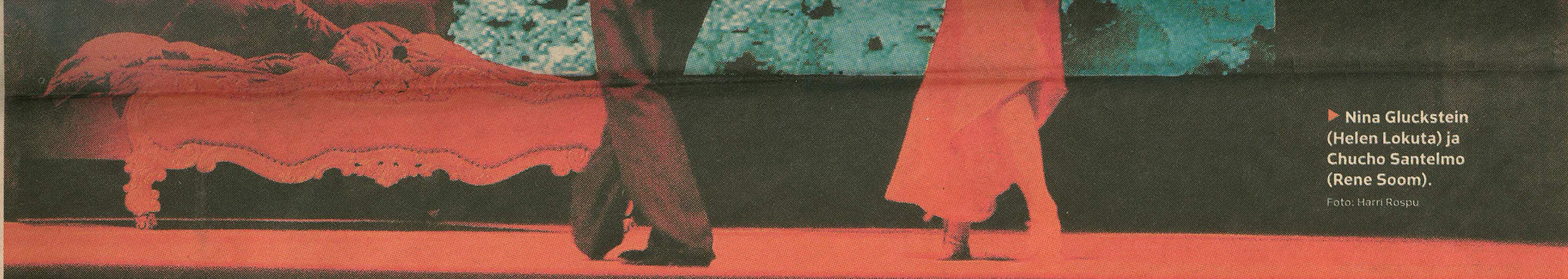

Pp OOPER

“Armastuse valem”

Rahvusoper Estonia
17. ja 18.10 kl 19
19. ja 21.11 kl 19

▶ pilet 110–270 kr

► Nina Gluckstein
(Helen Lokuta) ja
Chucho Santelmo
(Rene Soom).

Foto: Harri Respu

Armastuse valelem

Pp

Kersti Inno
Klassikaraadio

Täna tuleb maailma esiettekandele helilooja Mari Vihmandi ooper "Armastuse valelem", mis on loodud argentiina-saksa päritolu kirjaniku Esther Vilari romaani "Nina Glucksteini matemaatika" ainetel.

"Armastuse valelem" on eelmise sajandi keskpaigas Buenos Aireses elanud juuditari Nina Glucksteini ja populaarse tangolaulja Santelmo armastuslugu, mis tõstab kesksele kohale staarikultuse ja ajakirjanike rolli selles.

Kellele kuulub jumaldatud staar ja tema armastus, kas igavene armastus on olemas ja mis on selle valelem – need on ooperi põhiteemad, lisaks tõstatatakse veel hulk küsi-

musi elust ja armastusest, millele kutsutakse publikut kaasa mõtlema. Süžee võib tunduda naisekesksena, kuid autorite arvates peaks see ka meestele huvi pakkuma.

Raamat andis idee

Helilooja Mari Vihmandi sõnul pani temas ooperiseemne idanema dirigent Paul Mägi, kes juba 1997. aastal ooperi tellis. Kuna tookord polnud ei aega ega sobivat ainet, jäi see tellimus õhku.

Umbes viis aastat hiljem nägi Mari Vihmand Saksamaal ühes telesaates esinemas kirjanik Esther Vilarit, kelle loomingu vastu tal suurem huvi tekkis. Lugenud läbi Vilari romaani "Nina Glucksteini matemaatika", oli tal kohe selge, et sellest loost saab ooper.

"Juba raamatut lugedes tekkisid mul kujutlused ja muusika hakkas voolama. Kirjutasin seda just nagu

mitmekordselt. Kõigepealt mõtlesin meloodiatele, siis hakkasin sinna juurde kõike muud kasvatama," ütleb helilooja.

"Mind paelus ka suhetumine muusikaajaloo suurte armastuslugudega. Otsisin vastust küsimusele, kas 21. sajandil on veel võimalik kirjutada üht tõsiseltvõetavat armastuslugu nagu seda on "Tristan ja Isolde" või "Pelléas ja Mélisande". Ma ei kujuta näiteks ette, et keegi võiks avaldada armastust dodekafoonilist meloodikat ja dissoneerivaid kooskõlasid kasutades," lisab ta.

Tango jääb taustajõuks

Ooperi dramaturgilise plaani töötas helilooja välja koostol ajal veel Berliinis lavastajaks õppiva Liis Kollega. Libreto kaasautoriks palus ta kirjanik Maimu Bergi.

Kuigi tegevus toimub Argentinas ja raamat on kirju-

tatud saksa keeles, langetati ooperi puhul valik eesti keele kasuks. Keeleruumi avardavad hispaaniakeelne proloog ja epiloog ning mõni inglisis- ja ladinakeelne kommentaar.

Helilooja Mari Vihmand rõhutab: "See, et Chucho Santelmo oli tangolaulja, on minu jaoks teisejärgulise tähtsusega. Sama hästi oleks ta võinud olla kas Georg Ots või Jaak Joala. Seepärast ma ei tahaks väga ootusi kütta tangoga, sest mina ei ole mingi tangohelilooja. Mind huvitasid muud küsimused: eelkõige naise armastuse, armastuse püsijäämise lugu ning ajakirjanduse ja avaliku arvamuse suhe avaliku elu tegelaste eraeluga."

Ka lavastaja Liis Kolle toonitab, et tähtis pole niivõrd kohaliku koloriidi esilemanamine, vaid sügavad kired ja see meeletu, võib-olla ladinameerikalik jõud ja andumus, millega inimesed nendele kir-

gedele pühenduvad. Tango kõlab ooperis varjatuna, seda on esimesel pilgul võib-olla isegi raske tuvastada.

Aga tango on tegelikult olemas kogu selles atmosfääris ja Brasiiliast pärit koreograafi Ana Mondini abiga ka liikumises.

Lavale toovad ooperi muusikaline juht Arvo Volmer, lavastaja Liis Kolle ja kunstnik Ann Lumiste.

Kaunis armastajapaar

Peaosades on Helen Lokuta (Nina), Rene Soom (Santelmo), Riina Airene (Roberta), Angelika Mikk, Janne Ševtšenko või Kristina Vähi, Juuli Lill, Andres Köster ja Priit Volmer (ajakirjanikud). Kaastegevad on Rahvusoper Estonia sümfooniaorkester ja ooperikoor, tantsusolistid, tsirkuseartistid ja akordionimängija Jaak Lutsoja.

"Nina roll on minu jaoks

tõeline pärl – täiesti uus suundumus, uus mõtlemisstiil, ei meenuta ühtegi teist kangelat, keda olen varem laulnud," ütleb peaosaline Helen Lokuta.

"Muusikaliselt on ooper keeruline, teistsuguse helikeelega, nõuab aega ja süvenemist. Aga muusika on väga ilus!" lisab ta.

Helilooja Mari Vihmand on pidevalt lavastusproovides osalenud ning on põnevil: "Meil on väga kaunis armastajapaar – ja see on suur õnn!"

Ooperi aluseks olevast romaanist on Prantsusmaal, Saksamaal ja Hispaanias saanud kultusromaan, nüüd ilmub teos kirjastuses "Varrak" ka eesti keeles helilooja Mari Vihmandi tõlkes.

Ooperi- ja raamatuesitlus toimub 18. oktoobril kell 17 Rahvusoper Estonia talveaias. Kohal on ka romaani autor Esther Vilar.